

Handläggare
Mats Sylwan
Telefon: 08 508 31 928**Till**
Kulturnämnden

Remissvar på remissen om riktlinjer för social investeringsfond i Stockholms stad

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar enligt kulturförvaltningens förslag.

Sammanfattning

Stockholms stad har inrättat en social investeringsfond om 300 miljoner kronor med syfte att motverka utanförskap och social utsatthet. I ärendet föreslås riktlinjer för fördelning av fondens medel. De sociala investeringarna bör enligt stadsledningskontoret främja uppväxtvillkor och utbildning, arbete och inkomst, boende och stadsmiljö, samt demokrati och trygghet. Föreslagna kriterier för fondens arbete är bland annat att projekten ska befördra kunskapsbaserade arbetssätt, systematisk uppföljning och utvärdering samt återföring av fondmedel som begränsas till den utgiftsminskning som uppnås.

Kulturförvaltningen ställer sig positiv till den sociala investeringsfonden och de föreslagna riktlinjerna och ser möjligheter för kulturpolitiska insatser inom ramen för fondens verksamhet. Förvaltningen vill betona vikten av en flexibel bedömning av återföringskravet som innebär att angelägna sociala investeringar kan genomföras även om kostnadsminskningen är svårutredd och de samhällsekonomiska vinsterna långsiktiga. Det kan komma att gälla projekt där exempelvis Kulturskolan eller Stadsbiblioteket deltar.

Inga Lundén
T.f. kulturdirektörPatrik Liljegen
Chef kulturstrategiska staben

Underlag för beslut

Remiss från stadsledningskontoret från 19 november 2015. Remissen innehåller förslag till riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond. Remisstiden sträcker sig till den 10 februari 2016.

UTLÅTANDE

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kulturstrategiska staben i samråd med förvaltningens övriga avdelningar.

Bakgrund

Investeringsfonden ska komplettera och stödja stadens ordinarie arbete med att förebygga social utsatthet vilket bland annat innebär samordning med det arbete som bedrivs av Kommissionen för social hållbarhet.

Följande fyra strategiska utvecklingsområden bör enligt stadsledningskontoret vara vägledande för den sociala investeringsfonden:

- uppväxtvillkor och utbildning,
- arbete och inkomst,
- boende och stadsmiljö samt,
- demokrati och trygghet.

Förslag till riktlinjer

- Främja implementering av ett kunskapsbaserat arbetssätt.
- Samverkan och helhetssyn ska stimuleras.
- Systematisk uppföljning och utvärdering.
- Pengar återförs till fonden.
- Återföringen bör begränsas till den utgiftsminskning som uppnås.

Bakgrund och syfte

Enligt SNS - Studieförbundet Näringsliv och Samhälle – har ett 80-tal svenska kommuner etablerat sociala investeringsfonder sedan 2010. Syftet har i regel varit att öka de preventiva insatserna inom främst omsorg, förskola och skola.

Kommunernas förmåga till detta begränsas enligt SNS av budgetstyrningens villkor som ofta leder till ett kortsiktigt tänkande. Tanken är att tidiga preventiva insatser ska ge långsiktigt positiva sociala och ekonomiska effekter. Många sociala investeringsfonder, däribland den som föreslås för Stockholms stad, har därför återföringskrav. De medel som tilldelas ur fonden ska återbetalas efter ett antal år genom budgetjusteringar.

Kulturen som social investering

Av en enkätundersökning som SKL lät göra 2014 framgår att kultur- och fritidsinriktade projekt förekom i en tredjedel av de 82 kommuner som då hade sociala investeringsfonder. Projekt med kulturinriktning innehöll ofta samarbeten med andra kommunala verksamheter kring utbildnings- och integrationsfrämjande insatser. Ett exempel på detta är ”Drama i undervisningen” där Kulturcentrum i Umeå utforskar kulturens positiva betydelse för inlärningen i skolans kärnämnen. I Örebro etablerades ”El Sistema”, en musikpedagogisk verksamhet för barn i utsatta områden, som en social investering.

Socioekonomiska mönster i kulturvanorna

Kulturförvaltningen har i sitt remissvar på rapporten ”Skillnadernas Stockholm” (dnr 1.1/2710/2015) understrukt kulturens betydelse för bland annat social inkludering och personlig utveckling. Rapporten visar att de socioekonomiska villkoren skiljer sig starkt mellan både stadsdelar och individer i Stockholm. Även om kulturförvaltningen på många sätt har lyckats bredda sina verksamheter och stödformer mot nya grupper så finns det fortfarande motsvarande socioekonomiskt grundade mönster i kulturvanorna som för utbildning och boende.

Förvaltningens synpunkter

Kulturförvaltningen ställer sig i huvudsak bakom såväl de föreslagna utvecklingsområdena som mål och arbetssätt. Det innebär att alla stadens verksamheter ska kunna söka medel från fonden. Inom kulturområdet finns stora möjligheter att utifrån fondens riktlinjer utveckla både förvaltningens egna verksamheter, samarbetsformer inom och utom stadens organisation samt nya arbetssätt. Förvaltningen arbetar redan i dag med sociala, preventiva och utbildningsinriktade uppgifter som ligger i linje med fondens målsättningar. Några av dessa redovisas som bilaga i slutet av remissvaret.

Förvaltningen vill betona vikten av en flexibel bedömning av återföringskravet som innebär att angelägna sociala investeringar kan genomföras även om kostnadsminskningen är svårutredd och de samhällsekonomiska vinsterna långsiktiga. Det kan komma att gälla projekt där exempelvis Kulturskolan eller Stadsbiblioteket deltar.

Bilagor:

1. Riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond
2. Exempel på socialt inriktad verksamhet inom kulturförvaltningen (sid 5).

Exempel på socialt inriktad verksamhet inom kulturförvaltningen

- Läsatsningen inom Stockholms stadsbibliotek stöder och stärker stadens förskolor i arbete med barns språk-utveckling. Särskild prioritet ges till ytterstaden. Samarbete sker med förskolan.
- El Sistema Stockholm når under 2016 1 200 barn i socioekonomiskt utsatta stadsdelar. Undervisningen sker i grupp och barnen träffas 3 gånger i veckan. Inom verksamheten finns specialkompetens för barn och unga med funktionsnedsättning. Undervisningen äger rum under ordinarie skoltid i samverkan med utvalda grundskolor och förskolor i Husby, Tensta, Bredäng och Skärholmen.
- Genom ”Kulanpremien”, totalt 6 miljoner kronor årligen, tar fler barn och unga del av scenkonst. Verksamheten resulterade 2015 i 93 000 besök från förskola och skola. Samarbete sker med stadsdelsförvaltningar och utbildningsförvaltningen.
- ”Kulturstöd för unga” omfattar 2 miljoner kronor och kan sökas för program upp till 10 000 kr. 60 procent av projekten tilldelades 2015 stadsdelar utanför tullarna. Samarbete sker med bland annat fritidsgårdar och samlingslokaler.
- I Blå huset i Tensta bedriver Kulturskolan i samarbete med stadsdelsförvaltningen i Spånga-Tensta och Stockholms stadsmission en verksamhet med tydlig social inriktning. Ett 35-tal olika föreningar, organisationer, högskolor och enskilda aktörer är verksamma i huset under veckans alla dagar.
- Under 2016 kommer Kulturskolan att etablera öppen, kostnadsfri verksamhet på barns och ungas fritid i prioriterade områden med lågt deltagande i

kursverksamheten. Samverkan sker med fritidsgårdar, föreningsliv och andra mötesplatser. Syftet är att göra Kulturskolans verksamhet känd, synlig och tillgänglig i de delar av staden där det idag är lågt deltagande.

Bilaga

Riktlinjer för Stockholms stads sociala investeringsfond